

מבעד למסות

(שעורים בהסתכלות)

ידע ידענו אמנם שישנם בינינו פה, בארץ ישראל, גבורים. אבל חדוש הוא לנו שגם בצפון הארץ, בלבנון הגדול יש לנו. להקות שורדים ציונים. ידיעה זו לא היתה בטח מניעה לנו לולא היה בעירנו עתון עברי יומי, העומד תמיד על המשטר, וכפרסם ידיעות מענינות לא רק מהארץ, כי אם גם ידיעות שנחפרסמו בעתונים ערבים. עתון "הגון" זה מעסיק מומחים בשפה הערבית וכשאלה רואים באחד העתונים הערבים חדשה חשובה ומענינת. הריחם טורדנים לתרגמה לעברית צחה, ולא חלילה לעברית של "זרירי עטי".

הודות לעתון זה גודע לנו שהליסאן אל האלי הרפ יס את הידיעה הנזכרת בנוגע ל"שורדים

ציונים". ידיעה זו הלהיבתנו פ"ב שרצינו לקראה בשקורה, ואחרי חפושים ממושכים הצלחנו לשצא צעיר יהודי היופיע גם הוא מעט ערבית — ולטפח נפשנו הגדול התברר הדבר: אין שורדים ציונים בלבנון, אין ליספים ציונים על פרשת דרכים, אבל יש כאן כפר ערבי. סהיון, שתושביו הם "סהיונין" המתנפלים על הכפרים השכנים.

Traduttore, Traditore!

עקב רבינוביץ הרחיל להרגיש שנפש הקהל ארץ-הישראלי בתלה בפנינו הספרותיות. ויטצא לו "מקלטי" בהוצאת שטיבל בנוירק. שם יכל הוא לשפך את מרי שיחו על "המרגלים" שעזרו לנצחון האנגלים נגד הגרמנים והתורקים בתירי-לבו של יעקב רבינוביץ.

פתלונן הוא מרח על ההכרת שהוא מכרח "לשתק", ועל זה של "מרגלים" יש עתון, ולצד השני אין כמה שבה יוכל להביע את דעתו.

הפסכן! וכדרכו תמיד הולך הנבור יעקב רבינוביץ ושופך קיתון של שופכין על החיים, ועל המתים "שתהיה טוהם כפרתם", והכל ברמזים מבלי לקרא בשמות — מפחד מכת לחי — שממנה מפחד גם נבור אוהב גרמניה ותורקיה.

בשם האידיאל, שולח רבינוביץ את ארסו בכל השנוי עליו, ומקסימון חוזר בחישובה, מכיון שיעקב רבינוביץ חוזר. לכונה ולא רק למעשים בלבד, והוא מצהיר שחלקו איננו עם המרגלים. לשוא אבר מקסימון את זמנו היקר. אין אף אחד שיחשד בו שיש ביכלתו להשתמש בנשק אחר חוץ פנשק דקולמוס — או באשף לב מטין אחר חוץ טוה של יעקב רבינוביץ!

עת לשתק, נאום הנבר שתום העין! ובכן, עדיין לא חמו נסים מהארץ! כלנו בני ירושלם ראינו בעינינו את נציבנו העליון בעירנו ביום הרכיעי עשרים וארבעה

לחדש נובמבר. והנה בא העתון היופי, אותו עתון נוסא המדקדק כ"כ בשניאות... של אחרים. ומודיע לנו על ידי מברק מיוחד מאת "סופרנו בקהיר" לאמר: קהיר עשרים וארבע לנובמבר, תמיד הרברט סמואל בא לאלכסנדריה.

אשרי עתון שלו "סופרים מיוחדים" כאלה, העומדים תמיד על המשמר ומזדרים להקדים את העתונים האחרים בדיעות-מהירות ומדויקות. סופר צידון מודיע על "שורדים ציונים" בלבנון וסופר קהיר על הנציב העליון באלכסנדריה! כמה קשה להחחרות בדיעות כאלו.

הוי, דאר היום! הצהוב! שביחות! עוד לא נגמרה שביחה אחת, והנה התחילה השניה. והפעם "שמשו בתי הספר" הם השובתים. טוענים הם שועד החנוך אינו מתענין בשאלת משכרתם המצערת!

ואם עדיין היינו מפקפקים בצדקת הרישות השובתים בראשון לציון, או באלה של בית מסחרו של שולמן, הנה בשביתת השמשים' אנו בטוחים שהשובתים לא צדקו. היתכן? המורים שהתלהבו כיכ בשמעם על דבר השביתה בראשון-לציון, שהביעו את אהדתם ונגמרה לשובתים, היתכן, שהמורים הלאמיים ובעלי-אידיאל האלה, יתנהגו בלא צדק עם סקדיהם, השמשים? זאת מלשינות מכערת, שאי אפשר להאמין בה. עזות מאין כמותה היא להשד במורים, והבל, חבל פאד, שבמשך כל השנים שבהן עובדים השמשים' תחת סקודת המורים. לא למדו עדיין להוקיר איתם כערכם.

אמנם גם זה יסודר. אולם פחד גדול מכרסם במוחי: מה יהיה אם פתאם כל העם כלו יכריז שביתה, ויפסיק לתת מפרומותיו... מה יהיה אז? מה יעשו משרדי, מפלגות העבודה ומרבניה?

**

יש לפעמים שהיושב. מבעד למסות" מרגיש ציון כביר להוריד את המסות מעל פניו ולצחוק בקול, ורגש זה חוקף אותי בשעה שאני קורא את מאמריו של סמילנסקי על עבודה עברית, אני זוכר את מספר העברים העובדים בפרדסו ברחובות. ואותו רגש חוקף אותי גם בזכרי את העבודה העברית בארמון אצל בעל הפרדס היהודי שהוא גם מוציא לאור עתון עברי "הגון". וכפיש מחפיק אנכי מצחוק למקרא היצירה הגדולה של הדרי היקר שלנו, האפולוגיה שלו על ועד הצירים והשבונותיו. אבל על זה בשבוע הבא.

עזמות